

Kriminalomsorgens regioner
Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS

Rundskriv

Nr:
KDI nr. 7/2020

Vår ref:
202004037-440

Dato:
24.04.2020

FELLESRUNDSKRIV FYLKESMANNEN I VESTLAND OG KRIMINALOMSORGS DIREKTORATET OM TILPASNINGER AV FENGSELSUNDERVISNINGEN I FORBINDELSE MED COVID-19 UTBRUDET

1. Innledning og formål

Grunnet nasjonale tiltak for å begrense spredningen av Covid-19 i Norge har svært få lærere gitt opplæring til innsatte på ordinært vis i fengslene. Det har derfor ikke vært mulig å gjennomføre undervisning i tråd med opplæringsloven, da det så langt ikke har vært mulig å legge til rette for gode alternative løsninger som fjernundervisning el.l.. Regjeringen besluttet 07.04.2020 åpning av skoler fra 27.04.2020 for elever på Vg3 som følger yrkesfaglig løp i skole, og yrkesfagelever på Vg2. I denne anledning publiserte regjeringen den 20.04.2020 en smittevernveileder for skolen (Veileder for smittevern for ungdomsskole og videregående skole under covid-19 utbruddet 2020). Smittevernveilederen beskriver hvilke tiltak som må iverksettes for å sikre og legge til rette for at opplæringen kan gjennomføres i skolene med minst mulig smitterisiko og er dekkende for ivareta smittevernet. Det vises videre til at kommunene har ansvar for helse- og omsorgstjenestene til de innsatte, herunder smittevern, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-9 og smittevernloven § 7-1.

I henhold til straffegjennomføringsloven § 4 skal kriminalomsorgen så langt det er mulig, legge til rette for at samarbeidende etater skal kunne yte sine lovbestemte tjenester til domfelte og innsatte, og for at domfelte og varetektsinnsatte skal få del i tjenestene.

I dette rundskrivet vil vi påpeke hva lokale enheter må følge opp for at de aktuelle deler av opplæring i kriminalomsorgen kan åpnes. Videre beskriver rundskrivet hvordan opplæring kan gjennomføres på alternative måter, og hvilke tiltak som iverksettes for å sikre og legge til rette for fjernundervisning dersom skolene helt eller delvis ikke kan gjennomføre undervisningen på ordinært vis i fengslene. Rundskrivet er utarbeidet i samarbeid mellom Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI), Fylkesmannen i Vestland og flere fylkeskommuner (Vestland, Viken og Vestfold og Telemark). Elevenes rettigheter etter opplæringslovverket er

uendret i denne situasjonen, og skoleeierne plikter å gi elevene opplæring. Opplæring og skole er videre å anse som viktig i et aktiviserings- og tilbakeføringsperspektiv.

2. Smittevernveilederen for skole, konsekvenser for opplæring innenfor kriminalomsorgen

Smittevernveilederen for skole er publisert her: www.udir.no
(<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-om-koronaviruset/smittevernveileder/ungdomsskole-vgo>)

For opplæring innenfor kriminalomsorgen innebærer dette at ansvarlige i enhetene må samarbeide med ansvarlige for skolen for å se til at tiltakene og rådene i veilederen blir fulgt. Det må i fellesskap utarbeides planer for gjennomføringen av tiltakene. Ansatte og innsatte må gis nødvendig informasjon og eventuelt opplæring. Begge parter har et felles ansvar for å se til at tiltakene blir satt i verk (følg «sjekkliste» mot slutten av veilederen).

I dette arbeidet må begge parter være oppmerksomme på særlig hensyn til sårbare grupper (alder og/eller kroniske sykdommer).

Åpningen gjelder for elever på Vg3 som følger yrkesfaglig løp i skole, og yrkesfagelever på Vg2. Opplæringen innenfor kriminalomsorgen har i stor grad lagt til rette for svært tilpassede opplæringsløp i samsvar med tidligere opplæring, soningstid ol. Mange elever er av den grunn formelt registrert som privatister. Vi vil oppfordre at det arbeides også for gjennomføring av opplæring og eksamen også for privatister i Vg2 og Vg3 yrkesfag.

2.1. Spesielt om arbeidsdrift og yrkesfag

Det er de samme grunnprinsippene som i den generelle smittevernveilederen for skolen, som skal gjelde for de praktiske fagene eller praksissted. Som hovedregel er det heller ikke her behov for personlig beskyttelsesutstyr for å ivareta smittevernet.

Flere av yrkesfagutdanningen er avhengig av læringsarenaer i arbeidsdriften. Det er derfor viktig at aktuelle elever får tilgang til arbeidsdriften. Smittevernveilederen må derfor være gjennomført også i arbeidsdriften. Det er utarbeidet ulike bransjestandarder for ulike yrker. Disse må benyttes når det er aktuelt. Se www.fhi.no for beskrivelse av bransjestandarder.

3. Fjernundervisning

I de tilfeller hvor nasjonale smitteverntiltak, lokaler, smitte- og bemanningssituasjonen ikke gjør det mulig å legge til rette for at innsatte får tilgang til opplæringen skal det vurderes om det er mulig å benytte andre tiltak for å sikre en viss kontinuitet i opplæring, dersom skolene helt eller delvis ikke kan gjennomføre undervisningen på ordinært vis i fengslene.

3.1. Videosamtale

Kriminalomsorgen har som midlertidig tiltak for å lempe på belastningen på forbud mot fysisk besøk utenfra besluttet at det kan gjennomføres videosamtaler med besøkende ved bruk av nettbrett. Videosamtale ved bruk av nettbrett vil også kunne benyttes for samtale mellom lærer og innsatt for oppfølging, gjennomføring av vurderinger m.m. Tid til skolesamtaler skal der hvor dette er mulig ikke gå på bekostning av innsattes besøkstid, men komme i tillegg.

Lærer og den innsatte sine ønsker om tidspunkt for gjennomføring av samtale tilknyttet opplæring skal vektlegges, men fengslets behov for en hensiktsmessig og fornuftig gjennomføring med hensyn til kapasiteten skal vektlegges tyngst.

Det er utelukkende utstyr som er utlevert av KDI til dette formålet som godkjennes for slik videosamtale. Nettbrettet er satt opp og konfigurert slik at det utelukkende kan benyttes til videosamtale på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte.

Videosamtale mellom innsatt og lærer skal for øvrig gjennomføres i samsvar med de reguleringer som fremgår av KDI rundskriv nr. 3/2020 «Rundskriv om gjennomføring av videosamtale i fengsel mellom innsatte og besøkende mv. – tiltak knyttet til Korona pandemi».

3.2 Undervisning på dagens DFS løsning

Kriminalomsorgen har åpnet opp for at lærere får fjernaksess til DFS, slik at lærerne kan legge til rette for at innsatte skal kunne jobbe med oppgaver og undervisningsmaterieell i DFS.

Fengslene bør tilstrebe å finne løsninger for at innsatte skal kunne logge seg på DFS i skolens lokaler, i de tilfeller hvor lokaler, smitte- og bemanningssituasjonen tilsier det. Bruk av DFS skal imidlertid ikke skje uten kontinuerlig tilsyn av tjenestemann. Videre må det ved bruk av DFS legges til rette og ses hen til de enhver gjeldende smitteverntiltak, så som begrensninger knyttet til antall personer i samme lokale, sosial avstand m.m.

Kommunikasjon med lærer der dette er nødvendig ved bruk av DFS, vil kunne gjennomføres ved videosamtale, jf. pkt. 3.1. Det forutsettes her imidlertid at enheten har kapasitet til å legge til rette for slik samtale.

Bruk av DFS skal for øvrig skje etter de til enhver tid gjeldende regler, det vises her til KSF rundskriv nr. 5/2009 og straffegjennomføringsloven med tilhørende forskrift.

3.3. Bistand til ut- og innlevering av oppgaver og undervisningsmateriale

I de tilfeller hvor lokaler, smitte- og bemanningssituasjonen ikke gjør det mulig å legge til rette for at innsatte får tilgang til videosamtale via nettbrett eller logget seg på DFS skal det vurderes om enheten har kapasitet, samt tilgang til printer og skanner, til å motta materieell fra skole elektronisk for videreformidling fysisk til innsatte. Dersom innsatte har oppgaver som skal svares ut, kan enheten bistå med oversendelse av skriftlig besvarelse til lærer.

Med hilsen

Heidi Bottolfs
avdelingsdirektør

Cecilie M. Ødegaard
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i kriminalomsorgen og har derfor ingen signatur.